

Överföring av Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia verksamhet och uppgifter till Omnia koulutus Oy

427/00.04.01/2014

STF 07.11.2016 § 56

Mer information:

bildningsdirektör Heidi Backman, tfn 09 5056 825
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia har till uppgift att för medlemkommunernas räkning ordna yrkesutbildning samt sådan arbetslivsutveckling och innovationsverksamhet som stöder den. Verksamheten finansieras med statsandelar, med inkomster från utbildning som säljs direkt till företagskunder samt med nationell och internationell projektfinsiering.

Samkommunen har dessutom till uppgift att för medlemskommunernas räkning i form av köpta tjänster ordna verkstäder för ungdomar, för Esbo stads del vuxengymnasieutbildning och utbildning i form av fritt bildningsarbete (Espoon työväenopisto) samt för 18 år fyllda invandrare grundläggande utbildning och examensinriktad undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen. För utbildningar och tjänster som genomförs i form av köpta tjänster får samkommunen statsandelsfinansiering, kundavgiftsinkomster samt finansieringsandelar från kommunerna.

Samkommunens medlemskommuner och deras andelar av grundkapitalet är:

- Esbo stad 86,89 andelar
- Kyrksläotts kommun 11,46 andelar
- Grankulla stad 1,65 andelar.

Bakgrund

I en ändring av kommunallagen som trädde i kraft 1.9.2013 (626/2013, RP 32/2013) har kommunerna och samkommunerna förelagts skyldighet att bolagisera sådan verksamhet som bedrivs i ett konkurrensläge på marknaden. När en kommun eller samkommun på ovannämnda sätt verkar på marknaden, ska den överföra skötseln av uppgiften till ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse eller annars ordna verksamheten så att den inte snedvrider konkurrensen. I lagen ingår en övergångstid till utgången av 2016.

Ur samkommunens synvinkel är sådan verksamhet bl.a. arbetskraftsutbildning, integrationsutbildningar, personalutbildning för företag samt övriga utbildningar som genomförs med särskild finansiering som beviljas av någon annan än en offentlig aktör. Denna ändring måste genomföras i samkommunen vid ingången av 2017.

Av denna orsak bildade man år 2014 ett aktiebolag som ägs av samkommunen, Omnia koulutus Oy. På grund av en övergångsbestämmelse som

gäller till utgången av 2016 har verksamheten, personalen, fastigheterna eller övrig egendom ännu inte överförs till bolaget.

Esbo stads bildningssektor har gjort en utredning om den ändamålsenligaste juridiska verksamhetsformen för Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia för organisering av den framtida verksamheten. När utredningen gjorts har det bedömts vilket alternativ som garanterar de bästa förutsättningarna för utbildningsanordnaren för att stärka konkurrenskraften inom verksamhetsområdet så att de olika kundgrupperna (personkunder/företagskunder) får de tjänster de behöver. De olika alternativens konsekvenser för personalens ställning har också bedömts. Dessutom har man bedömt alternativens konsekvenser för ägarstyrningen.

Utbildningssamkommunens verksamhet kan organiseras som serviceuppgift på två alternativa sätt, antingen så att den marknadsmässiga utbildningsverksamheten överförs till samkommunens dotterbolag eller så att hela samkommunens verksamhet överförs som sådan till Omnia koulutus Oy.

På grundval av utredningen har man ansett det vara ändamålsenligast att hela samkommunens verksamhet och egendom övergår som sådana till Omnia koulutus Oy. Överföringen gäller tillgångar, fordringar, ansvar och personal.

Ägarkommunernas tjänstemannaledning har fört preliminära diskussioner om saken. Esbo stadsfullmäktige godkände ärendet 12.9.2016 (§ 115) och Kyrksläatts kommunfullmäktige 10.10.2016 (§ 88).

Överföringens betydelse med tanke på kunderna

Omnia har årligen cirka 10 000 studerande i yrkesutbildningen, cirka 2 000 i vuxengymnasiet och cirka 25 000 kursdeltagare inom fritt bildningsarbete.

Omnia koulutus Oy kan vid verksamhet i bolagsform också i fortsättningen svara för alla samkommunens nuvarande uppgifter. Detta gör det möjligt för studerande att fritt söka sig till Omnias olika utbildningar. Ur kundens synvinkel kan man genom bolagsmodellen säkerställa möjligheterna att också i de allt stramare ekonomiska förhållandena och den allt hårdare konkurrensen kombinera olika utbildningsformer enligt principen om alla tjänster över en disk och med beaktande av kundens livssituation, kompetensbehov och möjligheter. Utan principen "alla tjänster över en disk" finns det en risk för att Omnias tjänster inte når alla potentiella kunder. När personalen inte är fördelad mellan en samkommun och ett bolag, kan personalplanering och kompetensutveckling utföras på ett långsiktigt och övergripande sätt så att användningen av personalresurserna optimeras. Dessa faktorer minskar för sin del riskerna i verksamheten.

I och med bolagsmodellen kommer volymökningen inom tjänsterna för arbets- och näringslivet att stärkas vid Omnia. Dessa tjänster baserar sig på marknadsmässig konkurrens. Då måste man kunna försäkra sig om att verksamheten och strukturen stärker Omnias konkurrenskraft. Då verksamheten sker i bolagsform kan man snabbare genomföra de förändringar

som marknaden kräver, och samtidigt säkerställer man bolagets ansvar samt gränserna för beslutsfattandet med hjälp av ägarstyrning.

Överföringens betydelse med tanke på ägar- och koncernstyrningen

Verksamhet i bolagsform effektiviserar koncernstyrningen och konkurrenskraften samt gör det möjligt att vid behov bredda ägarbasen.

Ägar- och koncernstyrningen sköts med tanke på riskhanteringen ändamålsenligast och effektivast när hela verksamheten sker i bolagsform utan underkoncernstrukturer. Genom ägarstyrningen ser man till att målen i kommunstrategin och kommunkoncernens helhetsintresse beaktas i dottersammanslutningars verksamhet.

När bolagets styrelse tillsätts, beaktas enligt aktieägaravtalet förutom ägarerna också personalens representation.

Eftersom överföringen av hela verksamheten och egendomen till Omnia koulutus Oy på grund av beredningsarbetet förutsätter en tillräcklig övergångstid, är 1.1.2018 en realistisk tidpunkt för överföringen. Detta innebär att verksamheten under övergångstiden 2017 sker med en underkoncernstruktur.

Överföring av personalen och konsekvenserna av den

Samkommunen har för närvarande 870 anställda, av vilka största delen, nästan 600, är undervisningspersonal i huvudsyssla. Personalen har informerats om utredningsarbetet, och förhandlingar enligt samarbetslagen har förts på Omnia. Samkommunens personal (läget 31.12.2017) övergår som s.k. gamla arbetstagare i aktiebolagets tjänst från och med 1.1.2018. Överföringen genomförs enligt principerna om överlåtelse av rörelse.

Överföring av egendomen till aktiebolaget

Överföringen gäller också tillgångar, fordringar och ansvar. Omnias byggnadsbestånd omfattar totalt cirka 70 000 m² i Esbo och Kyrkslätt. Omnia har inga långfristiga lån.

Omnias egendom överförs som apport till Omnia koulutus Oy. Efter att skattemyndigheten har beviljat befrielse från överlåtelseskatten orsakar detta inga ekonomiska konsekvenser för bolaget. Bestämmelsen om befrielse från överlåtelseskatten vid överföring av fastigheter gäller till utgången av 2016. Eftersom överföringen föreslås ske 1.1.2018, förutsätter överföringen att bestämmelsen om befrielse från överlåtelseskatten ska gälla år 2017.

Ägar- och koncernstyrningen bestäms i aktieägaravtalet så att de nuvarande medlemskommunerna kan försäkra sig om att Omnias verksamhet genomförs enligt de principer som ägarna fastställt samt riktlinjerna för koncernstyrningen. Dessutom garanteras en transparent och öppen förvaltning genom att rätten till upplysningar skrivs in i aktieägaravtalet.

Utkosten till aktieägaravtal och ändringar i bolagsordningen delas ut som

bakgrundsmaterial. Esbo stadsstyrelses tillägg gällande offentlighet har beaktats i bolagsordningen (§ 13).

Stadsstyrelsen beslutade 12.10.2016 (§ 164) att godkänna utkastet till aktieägaravtal och ändringar i bolagsordningen. Samtidigt berättigade styrelsen stadsdirektören att i bolagsordningen och aktieägaravtalet göra smärre tekniska ändringar eller ändringar som tillståndsmyndigheterna eventuellt kräver när de behandlar ärendet samt att underteckna aktieägaravtalet.

STS:

Fullmäktige beslutar att

- samkommunens tillgångar, fordringar, ansvar och personal övergår till Omnia koulutus Oy fr.o.m. 1.1.2018,
- aktierna fördelas mellan samkommunens medlemskommuner i proportion till deras nuvarande andelar och Omnia betalar överlåtelseskatten för aktieöverlåtelsena,
- samkommunen upplöses efter att ovannämnda åtgärder har genomförts,
- amkommunens styrelse svarar för beredningen av avtalet om upplösning och för likvidationen samt gör en anmälan till regionförvaltningsverket om upplösningen.

Verkställigheten av beslutet förutsätter att samkommunens övriga medlemskommuner har fattat likalydande beslut. Beslutet förutsätter också att skattemyndigheten beviljar befrielse från överlåtelseskatten, när fastigheterna överförs till bolaget, och att undervisnings- och kulturministeriet har överfört samkommunens nuvarande tillstånd att ordna utbildning och upprätthålla en läroanstalt till bolaget.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.